

İbrahim Necmi

Muallimlere ve umûma mahsus

YENİ HARFLER-LE
TÜRKÇE OKUMA YAZMA
DERSLERİ

ابراهيم نجى

معلمه و عمومہ مخصوص

يكي حرفلره

تورکجه او قوما یازما درساری

I. Necmi

ناشری : مفاعت کیتخانسی

استانبول

1928

Ibrahim Necmi

Muallimlere mahsus

YENİ HARFLER-LE

**TÜRKÇE OKUMA YAZMA
DERSLERİ**

ابراهيم نجمي

معلمه مخصوص

يكي حرفلره

تورکجه او قوما یازما درسleri

هر حق محفوظدر

مهرسز نسخه لر ساخته در

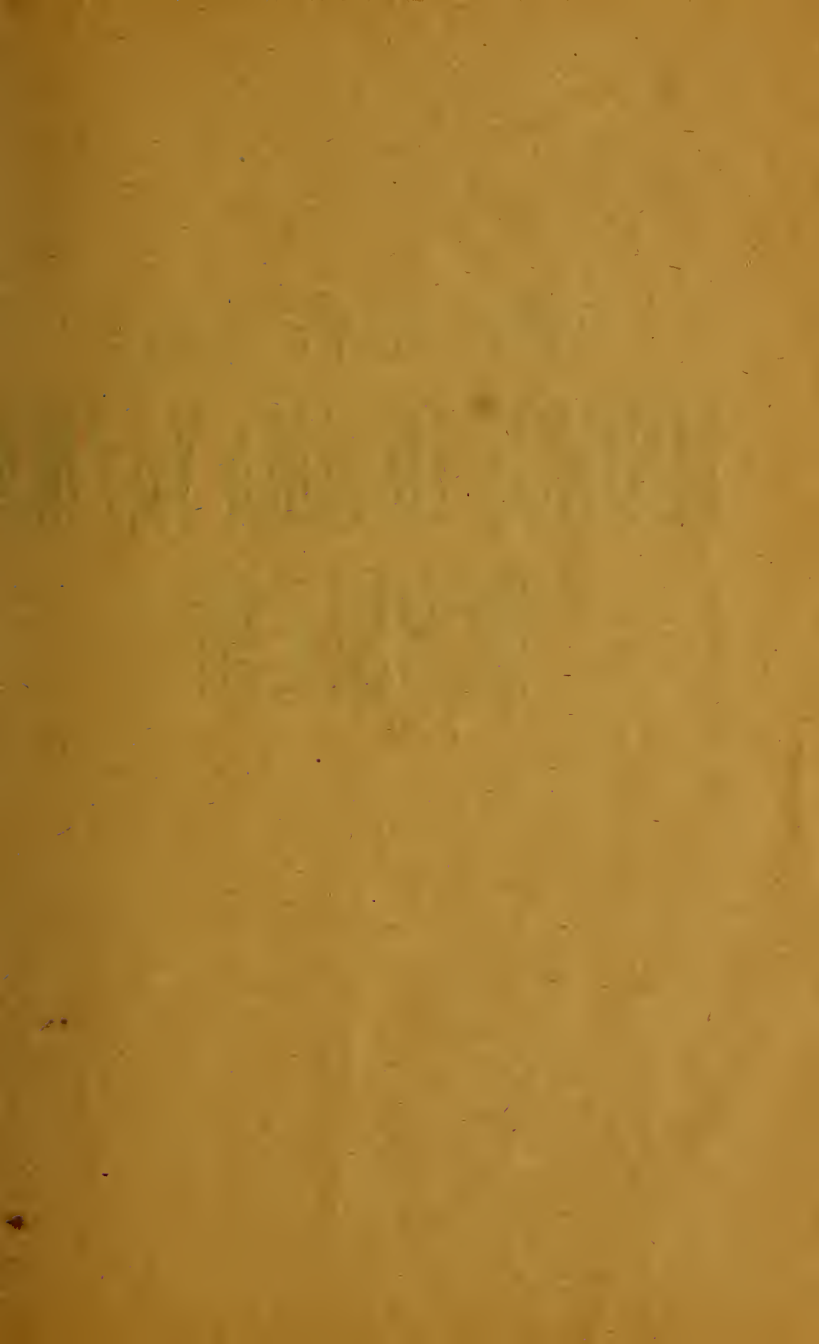
ناشری : قناعت کتبخانه سی

استانبول

1928

تفصاحت کتبخانه سی

YENİ HARFLER-LE
TÜRKÇE OKUMA YAZMA
DERSLERİ

درسلره باشلار كى

عزيز اوقوبوچىلارم ،

شوكوچوك كتابى « ملت » غزته سنده لاتىن حرفلارنىك نور كچه به قطبىقچى ايجوره واقع اولاره نىرياتم و سبله سبله به يوغلكزده آلد بقم سفاهى و محبرى امره بناء يازيورم .

لسانمىك حقيقى نظامنه قيمتدار به باشلار نىقچ اولاره لاتىن حرفلار به نور كچه يازى اصولنىك قبولى ، نوركلارك حقيقى بويوك قور تارىخى و بىكلىش بىر بىسى اولاره ريسن صهرور غازى مصطفى كمال مضر تىلر بىك سراسى بولى يارقنده ايراد ايلدىكى مشور نظره ايله فعليات ساحنه كچمىشدر . بو نظره ايله نورك ديلنه آجىلاره كنىسه تىنى بولنىك كشادنده كى ناهين سيمى ميانمىك ان بويوك مضر تىلر ننده صابارم .

يكي نورك حرفلار بىك تاسسى دوره نه تصادف ايله شو كونلرده ، بويوك غازىمىك امارت و ارشاد ايله همامه حركته كچن نورك ملتىك ان بويوك اهتياجى ، يكي بولى قولاي و آجىوره صورنده كوستره بىك يازىلره و نمونه لره بىر .

واقعا بو بويوك انقلابى امضار و اداره به مأمور اولاره « نورك

دیلی انجمنی ، جہدی بر اعتقاد اہل ہر صنف اچھوہ آفاہلہ ، غرامہ لہ ،
قراتہر ہاضر لادفہ ہاالبشور ، فقط ہوندرک محتاج اولدیغی اہتمام
وانجمنک بر طرفدہ اک کوہیوک فرعلری بیلہ ترقیوہ ، مذاکرہ و مناقشہ ،
دیگر طرفدہ وہ بویہ آتار امضار اہتک کبی مضاعف بر مشغلہ اہلہ
مکلفیتی او مساعینک فعلہ انتقالی بالضرورہ کییکہ بر مکرہ دور .
لسانہ انقبول ہمزاک بو مہرم صفوہ مندرہ انجمنہ المزدہ کلہ مظاہرتی
یایموس ، لہیزک بوہ ہمزدر . اہتہ شوہر قاج درسی نشر اہلہ بو بوہ ہمزہ
ہمزہ دوشن بر کوہیوک قسمی ادا اہتہ اولوبورم .

Sirahim Necmi

مقدمه

حرفلریمیزی ده کیشدیرمه یه احتیاجمز

تورک دیلی حد ذاتنده بک مکمل و انکشافه بک مستعد بر
لساندر . بر طرفدن اشتقاقلرینک بی نهایت وسعتی ، دیگر طرفدن
تصرفلرینک مکملیتی و انتظامی ، جداً لسانیا تخیله حیرت ویریر .
بو اعتبارله تورکجه نك عصرلردن بری تورک حاکمیتی آلتنده
باشایان دیکر ملتله آنا دیلی اولاماسنه نه قادر تعجب ایدیلسه بری
واردر .

بونکله برابر بو حادثه نك سببی ده میداننده در : تورکجه لسانی ،
تاریخی سببلر آلتنده عرب و عجم دیللریله قاریشمش ، یالکیز بو
دیللردن کله لر آلقله قالمیه رق اولنرک قاعده لرینی ده ایچنه آلمش ،
حتی او کله لری و او قاعده لری کندی اوز کله وقاعده لرندن اوستون
طوتمشدر . بویله جه زوالی آنا دیلمز هر طرفدن زنجیرلره باغلی
بر قهرمان کبی بوتون قدرت و قابلیته رغماً حرکت و تکاملدن
محروم قالمشدی .

تورکجه نك بو حالی تاریخ مقدس اساطیرینک قهرمانلردن

اولان « سامسون » ی خاطر لاتیر . سابق « عثمانلی اجتماعی » ،
کندی اوز وارلغنک یکانه استنادکاهی-اولان « تورکک » ه قارشی
« دالیلا » کبی خائن و نانکور داورا نمشدی . بونک نتیجه سی اولارق
— معشوقه سنک سینه سنده اوپورکن قوت منبعی اولان صاحچلری
کسیلن سامسون کبی — لسانم زده استقلالندن محروم قالمش ، عرب
و ایران اسارتنه دوشمشدی .

یالکیز تورکیه تاریخنده ده کل ، جهان تاریخنده ده یکی و بویوک
بر دور آچان بویوک تورک انقلابی بالطبع بو وضعیته تحمل ایده مزیدی .
معبد آلتنده زنجیره باغلی اولارق دکرمن طاشی چویرن « سامسون » ک
صاحچلری ناصیل بوئودیسه ، تورکک قدرت و قوت منبعی اولان
دهاسی ده بویوک غازی نک یوکسک ناصیه سنده یکیدن پارلادی .
صوک اون سنه نک عصر لره صیغیشه میه جق بویوک انقلابره صحنه
اولسی ، ایشته او شانلی تورک داهیسی نک — ملتک یکووجود
محبت و اعتمادیله قارشیلانان — یوکسک ارشادیه ممکن و میسر اولمشدر .
منهدم و منقرض ظن ایدیلن بر ملتدن دنیایی حیرتله فرق
ایدن یکی و تازه بر وارلق چیقاران بویوک مصطفی کمال بو کونده
تورک دینلی اسارتدن قورتاریبور .

عرب حرفلرندن یاپیلمش اولان یازیمزله دیلمزی دوغرو درست
یازامیوردق . چونکه او حرفلر — حد ذاتنده صدالی حرفی اولمیان —
عرب دیلنک بینه سنه کوره یاپیلمشدی . تورکجه یه اویموردی .
اویمادینی ایچوندکر که یاقین زمانلره قادر خاطریمزه کلن فکرلری اصل

تورجکه کله لردن زیاده عرب و ایران کله لریله ادا ایتمک یولنه کیدیوردق .
او کله لر ایسه خلق دیلنه کیرمش « جانلی » کله لر اولمادیغندن ادبیات
لسانمز بر نوع « آرغو » ، یالکز منسوبلرینک کندی آرالرنده
آکلاشیلان بر « شیفره لی دیل » ماهیتینی آلمشدی . اسکی ادبیاتک
« دیوان شاعر لری » ، کندی آرالرنده « شعرای روم » و « علمای
رسوم » دییه یاد ایتمک لری کوچوک بر زمزه دن باشقا ، کیمسه نک
آکلایه میه جنی برلسان ایله بدیعی ایده آللرینی ترنم ایده رکن تورک
خلق ، کندی کوینک آقار صولری اطرافنده حسلرینی کوی
تور کولرینک ، شر قیلرک ، قوشمه لرک خفیف ترنمه تودیع ایدیور ،
استانبولده کی ادبی جریان ی هیج بنمسه میوردی . تنظیماتدن سوکرا
بر آرالق کندی کوسترن « خلقه دوغرو » جریان ده بک قیسه
سوردی ؛ اسکی رُوحک - ثقلت مرکزینی ده کیشدیرن - بر
استحاله سی ، یوکسک صنفک ادبیاتی ینه خلقک کوزندن و روحندن
اوزاقلاشدیردی .

بویوقسوللنی ازاله ایده رک « حقیقی و ملی بر تورک ادبیاتی » وجوده
کتیرمک ایچون اولا خلقی اوقوتمق ، ثانیاً اوکا کندی دیلیله خطاب
ایده رک صمیمی یازیلر یازمق لازمدی . ایلك آدیم اولان خلقی اوقوتمق
ایچون ده اوکلرینه قولایجه آکلاشیلیر و اوقونمسی باشقه بر دیلك
یزه یابانجی قاعده لرینی بلله مکه احتیاج کوسترمز بر یازی قویمق ایجاب
ایدیوردی .

ایشته « یکی یازی » عمده سنک باشلیجه منشای بو احتیاجدر .
تورک دیلنی کندی « صوتیات » و « شکلیات » ینه - یعنی قونوشورکن
چیقاردیغمز سسلره و کله لره لاحق لره علاوه سیله وجوده کتیردی کمز

شکلره - کوره اوقوته بيله جك بر يازی آرانجه ، بالطبع « صدالی حرف » دن محروم اولان عربجه دن اوزاقلاشمق لازم کلیوردی . بوکا مقابل بوتون مدنی اوروپا و آمریقانك قولاندینی « صدالی حرفلر » مالک بر آلفابه واردی ؛ تورک ملتی ده بالطبع اونی بنمسه دی .

« یکی تورکجه آلفابه » بر طرفدن لسانمزه موجود هر سسس ایچون یالکز بر شکل صاحبی اولق ، دیگر طرفدن ده آغزیمزدن چیقان هر سوزی - باشقه لسانده کی اشتقاق طرزینه باقیه رق - تلفظ ایدلیکی کی یازدیرمق و اوقوتق مزیتلرینه مالکدر .

بو بویوک « قورتولوش و یوکسه لیش حمله سی » نوده تورکلکه حیاتی ، استقلالنی ، شرفنی اعاده ایدن نجیب داهیمزه مدیونز و دیلیمزی کندی حقیقی شکلری آلتنده اوقوته جق اولان « یکی تورک حرفلری » درس لرینه باشلارکن هر شیدن اول بو شکران وظیفه سفی ایفا ایتمه من لازمدر .

یکی حرف لره

تورکجه اوقوما و یازما درسلری

- بوبوک غازیك معزز ما کیاینه -

- نامیز بر نقره -

برنجی درس

صدالی حرفلره دائر

یکی حرفلرینک جدولی - اشارتلی - آلفابه داخل اولیان شکل - صدالی
 وصداسز حرفلر - بویوک و کوچوک یازی - صدالی حرفلر - تورکجه ده صدالی
 حرفلرک سلسلری - صدالی حرفلرک نوعلری - اوزاتما اشارتی - صدالی
 حرفلرک اسکی یازی مزده کی مقابللری - کسمه و دورمه اشارتی - صدالی حرفلرک
 آل یازیسی شکللری .

یکی تورک حرفلرینک جدولی شودر :

A	B	C	Ç	D	E	F	G	H
a	b	c	ç	d	e	f	g	h
آ	به	جه	چه	ده	ئه	فه	گه	هه
I	İ	J	K	L	M	N	O	Ö
i	ı	j	k	l	m	n	o	ö
عی	ای	ژه	که	له	مه	نه	او	او
P	R	S	Ş	T	U	Ü	V	Y Z
p	r	s	ş	t	u	ü	v	y z
په	ره	سه	شه	ته	اوو	اوو	وه	زه

بو حرفلردن باشقه قبول ایدیلن اشارتلرده شونلردر :

(^)	: اوزاتما اشارتی :
(')	: کسمه و دورمه اشارتی :
(-)	: باغلاما اشارتی :

یکی تورکجه یازی ، اساس اعتباریله بو کوستر دیکمز 28 حرف ایله 3 اشارتدن ترکیب ایدر . یالکز g حرفنک خصوصی بر حالی اوله رق قبول ایدیلن برده g شکللی واردر . فقط بو شکل دوغرو دن دوغرویه آلفابه یه داخل دکدر . « یوموشاق گه » نامی ویریلن بو شکلک وظیفه سنی ایلریده ایضاح ایده جکمز .

یوقاریده شکللرینی کوستر دیکمز 28 حرفدن 8 « صدالی حرف » ، 20 سی ده « صدامز صرف » در . هر حرفک بر « بویوک یازی » سی ، برده « کویوک یازی » سی واردر . جدولمزده مطبعه حرفلرینک بویوک یازیزی برنجی صیرا و کوچوک یازیزی ایکنجی صیرا اوله رق کوسترلش و اوچنجی صیرا ده حرفلرک اسملری یازلمشدر . بویوک حرفلر ، یالکز جمله باشلرنده و برده انسان و شهر اسملری کبی « علملر » ک ابتدا سنده قوللانیلیر .

صدالی حرفلر :

تورکجه ده قوللانیلان صدالی حرفلر شونلردر :

a , o , u , ı	: قالین صدالی حرفلر :
e , ö , ü , i	: اینجه صدالی حرفلر :

صدالی حرف ديمك ، آغيزدن چيقاركن باشقه بر يارديم آرامادن
 كنديلكنندن سس ويره ن حرف ديمكدر .

عربجهده بر كلهده آريجه براوزاتماموجود اولمادجه كنديلكنندن
 سس ويره ن حرف قوللامق معناد دكلدر . بونك ايچون عربي
 اليهبنده حقيقي « صدالی حرف » يوقدر . اوزاتما حالنده قوللانيلان
 « مد حرفلری » ده مستقل حرفلر دكلدر . « صداسز حرفلر » دن
 اوچي بو كي احوالده « مد حرفی » يريني طوتار كه اونلرده « ا ،
 و ، ی » حرفلر يدر . بو حرفلر اساساً « همزه ، واو ، يا » صداسز
 حرفلرندن باشقه برشي دكلدر .

حالبو كه توركجهده - سسلرك بك ايجه وانجق دقيق آلتلره
 تقديری قابل تحوللری حسابيه قونولقسزین - بك واضح اوله رق سكر
 صدالی حرفه احتياج واردر . مثلاً « آلق » كلمهسنده كرك « ل » يي
 وكرك « م » ايله « ق » يي اوقوتان سس ، آغيز تماماً آچيله رق
 بوغازدن سربستهجه چيقان بر « آ » سسيدير . « اوت » كلمهسنده
 « ت » ، دوداقلر بر آز بوزوله رك وآلت چكه اتلری ديشلره يا قلا -
 شد يره رق آرقا داماقدن چيقاريلان بر « او » سسييله اوقونور .
 « صو » كلمهسنده دوداقلر او كه دوغرو اوزاتيلوب ايجه بوزوله رك بر
 « اوو » سسي چيقاريلير . « قيريق » كلمهسنده اوست دوداق بوقاری يه
 خفيفجه قاله رق داماقدن كلن سس ، بر آز صيقيشان ديشلر آراسندن
 كچيريلير .

ايشته بو تعريف ايتديكمز دوت سس ، قالين صدالی حرفلره
 كوستريلير . $a = A$ حرفی برنجی ، $o = O$ حرفی ايكنجی ،

$u = U$ حرفی اوچنجی و $i = I$ حرفی ده دوردنجی سسک
اشارتیدر .

شیمدی بو عینی سسلری برآز دها خفیف اوله رق تلفظ ایدمه:
مثلا « اِهك » کله سنده کی سس ، طیقی a ده اولدینی کی آغیز
سربستهجه آچیله رق چیقاریلیر ، فقط سس دوغروجه بوغازدن
کله جك یرده داماقدن عکس ایتدیریله رك چیقار . « اوز » کله سنده کی
سس ، O کی آلت چکه دیشله یاقلاشدیریلار ق و دوداقلر برآز
بوزوله رك چیقاریلیر ؛ فقط آرقا داماقدن کله جکنه برآز دها اوکدن
کلیر . « اوزوم » کله سنده کی سسلرده U کی دوداقلر اوکه دوغرو
اوزاتیلار ق و ایجه بوزوله رك تلفظ اولونور . فقط U ده سس
داماقدن کلیرکن بونده آرقا دیش اُتلی اوزه رندن عکس ایدر .
« ایپ » کله سنده کی سس ده دیشله آراسندن چیقار .

ایشته بو دورت سس ده اولسکی دورت قالین سسلی حرفه تقابل
ایدهن دورت اینجه سسلی حرف ایله کوستریلیر که برنجیسی : $e = E$ ،
ایکنجیسی ، : $ö = Ö$ ، اوچونجیسی : $ü = Ü$ ، دوردنجیسی :
 $i = İ$ حرفلریدر .

بو حرفلره یوقاریده کی مثاللر شو یله یازیلیر :

Almak Ot Su Kırık

Elek Öz Üzüm ip

شو مثاللردن ده آکلاشیلدینی اوزره سکز صدالی حرف ،

ایکیشر ایکیشر بری دیکرینک قالینی ویا ایجهسی اولق اوزره دورت
زمره یه آریلیر .

a و e کنیش مجرالی دیش صدالیری ، I و i دار مجرالی دیش
صدالیریدر . o و e کنیش مجرالی ، u و a ده دار مجرالی دوداق
صدالیریدر .

اوزاتما اشارتی :

صدالی حرفلرک اوزرینه قونولان و بونلرک سسلیرینی داها
اوزون اوقوتان شو (^) اشارته « اوزاتما اشارتی » نامی ویریلیر .
تورکجه ده اساساً « اوزون صدالی حرف » یوقدر . یوقاریده
صاییلان سکیز صدالی حرف اصل تورکجه کله لرک احتیاجلرینه کافیدر .
فقط عرب و عجم لسانلرندن تورکجه یه کچن و حالا قوللانیلان برطاقیم
کله لر واردرکه بونلرده کی صدالی حرفلر ، داها اوزون بر سس
ویریر . مثلاً ، « علی : ali » و « عالی : âli » کله لرینی مقایسه
ایده لم : در حال کورولورکه برنجیده a و i سسلیرینی تورکجه نک کنیدی
صدالی حرفلریله تلفظ ایدیله دیکی حالده ایکنجیده a ده ، i ده همانه
یرقات فضلہ اوزون سویله نیور .

ایشته عربی و فارسیدن دیلنزه کچمش بر طاقم کله لرده کی بو
اوزون صدالی حرفلری کوسترمک ایچین صداسی اوزاتیلاجق
حرفک اوزرینه بر اوزاتما اشارتی ، یعنی « ^ » قویارز .

âlim ، nâfile کله لرنده ؛ a

darülfünûn ، mesrûr کله لرنده ؛ U

mêmur ، têmein کله لرنده ؛ e

istifâ , îman کلمه لرنده i صدالی حرفلری اوزون او قونديغندن
برر اوزاتما اشارتيله â , û , ê , î شکل لرنده یازیلیر . ö , ü , ð
و i حرفلری اوزاتیلماز .

صدالی حرفلرک اسکی یازیمزده کی مقابللری :

یوقاریده ذکر ایتدیگمز وجهله اسکی یازیمزده عربینک « مده
حرفلری » اولان « ا ، و ، ی » ایله بونلره علاوه ایدیلن « ه »
صداسز حرفلری تورکجهده « املا » یعنی « حرکه حرفی » اولارق
قوللائیلیردی . بونلردن « ا » بعضاً a و بعضاًه e صداسی ویریر ،
فضله اولارق باشده « و » و « ی » صدایلرندن اولده او قونمقسزین
یازیلیردی . « و » هم صداسز « v » سسینی ویریر ، همده ö , ü
« ü » صدایلرینک یرینی طوتاردی . « ی » کذلک صداسز « y »
سسینی ویردکن باشقا ، i و î صدایلری مقامنده کچردی . « ه » ده
هم صداسز « h » همده صدالی « e » وظیفه سنی ایفا ایدیردی .
بونلردن باشقا بعض کلمه لرده کی « ع » حرفلری ده تورکلر طرفندن
عربلر کی غیرتلاق یوقاری به دوغروقالدیر یلارلق تا بوغازدن چیقاریلان
چاتلاق سسله تلفظ ایدیلدیکی ایچین ا کثرتله بر صدالی حرف
سسینی ویریردی . باشده بولوندیغی زمان هانکی حرکه ایله او قونورسه اونک
صدالی حرفنه تقابل ایدیر ، اورتاده بولوندیغی زمان ده یا او قوندیغی صدالی بی
اوزاتیر و یا خود او صدالیدن اول کلن صداسز حرفی متعاقب کوچوک بر
دوراقلامه بی ایجاب ایتدیریردی . « ع » نک اینجه سی اولان « s »
همزده عینی وظیفه بی ایفا ایدیردی .

صداسز حرف وظیفه سنی کورمه یین بو حرفلری یالکز تورک

تلفظ و تصوتنه استناد ایدن آلفابه مزه بالطبع آلامازدق . اونك
ايچون يكي يازيمزده بو حرفلر ك يرينده قسماً صدالي حرفلر ، قسماً ده
«اوزاتما» و «كسه و دورمه» اشارتلى طوتمقده در .

مثلا « على » ده كى « ع » a ، « عثمان » ده كى « ع » o ،
« علويت » ده كى « ع » u ، « عمر » ده كى « ع » ö ، « عرفان » ده كى
« ع » ده i ايله كوستريلير .

شو ايضاحاته نظراً صدالي حرفلر ك هر برينك اسكى يازيمزده كى
عقابللى شونلر در :

A نك مقابللى — « آ » ، « ا » ، « عا » و ارستونده او قونانه
« ع » سسلر يدر . مثلا adam كله سنده « آ » و « ا » مقابللى ،
arif كله سنده « عا » و arap كله سنده « ع » مقابليدر .

بو سسلر اوزاتيلدينى حالده a نك اوزرينده « اوزاتما اشارتى »
قونور : مثلا âdil ، âfet ، âlâ ، كله لرنده اولدينى كى .

O نك مقابللى . — باشده « او » اورته ده و صوكده « و »
بو سسله او قونان « ع » در . مثلا olmak كله سنده « او » ،
bol « كله سنده « و » ، و Osman كله سنده « ع » مقابليدر . بو
صدا عربجه ده همان همان مفقود حكمنده اولدينى جهته اوزاتما اشارتى
آلماز .

U نك مقابللى . — ينه باشده « او » ، اورته ده و صوكده « و »
بو سسله او قونان « ع » در . uslu كله سنده « او » و « و » ك ،
ulviyet كله سنده ده « ع » ك مقابلى كورولور . اوزون او قوندينى

زمان بو صدالی حرفك اوستنده اوزاتما اشارتی قونور . مثلا
umûr ، meûnet ، füsûn کلمه لرنده اولدینی کبی .

I نك مقابلمی . — بو صدا یالکز تورکجه یه مخصوصدر . مقابلی ده
باشده « ای » ، اورتاده و صو کده « ی » حرفندن عبارتدر .
sarı ، k z ، kırık ، ışık کبی .

بو حرف تورکجه یه مخصوص اولدیغندن اوزاتما اشارتی آماز .

E نك مقابلمی . — باشده « ا » ، اورتاده و صو کده « ه » در .
اسکی یازیده بو صدالی حرفك دلالت ابتدییکی اینجه اوستون اکثریا
یازمازدی . emel ، sevgi ، işte ، mesnet کلمه لرنده کی e لر بو
مختلف مقابلمی کوستیر .

عربی و فارسی کلمه لرده e نك اوزاندیغنه تصادف ایدلر .
فقط « ه » لی کلمه لرده کسمه و دورما اشارتنه حاجت قالمادینی زمانلر
همزه یی اوقوتان e نك اوزرینه اوزاتما اشارتی قونابیلیر . mēkhûl ،
mēmur ، tēmîn کبی .

Ö نك مقابلی . — باشده « او » ، اورتاده و صو کده « و »
برده بو سسله اوقوتان « ع » در . ölüm ، söz ، ömür کبی .

Ü نك مقابلی . — كذلك باشده « او » ، اورتاده و صو کده
« و » در . üzüm ، sürgü ، gülüş کبی .

ö و ü حرفلری ده عمومیتله اوزاتما اشارتی آمازلر .

İ نك مقابلی . — باشده « ای » ، اورتاده و صو کده « ی »
برده بو سسله اوقوتان « ع » در . irfan ، ilik ، iki کبی .

i حرفی اوزون او قوندىنى زمان اوزرنده كى نقطه قالدیريله رق .
یرینه بر (۱) اوزاتما اشارتی قونور : *îmân* ، *îmâl* ، *tatmîn* .
كله لرنده اولدىنى كى .

كسمه و دورما اشارتی :

یوقاریده ایضاح اولوندىنى وجهله جریجه كبلرک باشلرنده كى
« ع » لر تماماً - ایجابنه كوره اوزون ویا عادى - صدالى حرفلره
كوستریلدیكى كى ، اورتاده و صوكده كى « س » و « ع » لرده امكان
اولدجه صدالى حرفلری اوزاتمقله ادا اولونور . آنجاق صداسز بر
حرفی تعقیب ایدن « ع » و « ع » لر تورك تلفظه او صداسز
حرفدن صوكرا صدایی بر آن كسوب دورا قلامق شككنده تكلم
اولوندىنى جهتله بو كى صدایی كسمك و بر آز دورمق ایجاب ایدن
یرلرده بر (۲) كسمه و دورما اشارتی قوللانیلیر .

مثلا *Mes'ut* و *Mes'ul* كله لرنده كى s لردن صوكرا بر لحظه
سسس كسیلیر . (۲) اشارتی قوللانمادن نونلری - تلفظمه مخالف
اولارق - *Mesut* و *Mesul* او قونمقدن قورتارمق ممكن دكلدر .
ایشته اونك ایچون بورالرده كسمه و دورما اشارتنه مراجعت اولونور .
بوندن باشقا آرلری تفریق اولونمازسه باشقا تورلو او قونمالری
تهلكه سی موجود اولان حرفلر آراسنده بو اشارت قونور . مثلا
yatak'hâne و *yemek'hâne* كله لرنده k و h آراسنه بو اشارت
قونولیه جق اولورسه - ایلریده كوروله جكى اوزره - بو كله لر
« یاتا كانه » و « یماكه » شككنده او قوناییله جكندن بوراده ده - « ع »
و « ع » مقابلی اولمادینى حالده - ینه كسمه و دورما اشارتی قوللانیلیر .

خلاصه كسمه و دورما اشارتی یازیده - موسیقی نوطه سسندہ
« اس » دہ نیلن اشارت کبی - کوچوک بر سس کسوب دورما
علامتیدر .

صدالی حرفلرک آل یازیسی شکالری

بویوک یازی *A O U Y*
کوچوک یازی *a o u i* } قالین صدالی حرفلر

بویوک یازی *Ä Ö Ü Y*
کوچوک یازی *e ö ü i* } اینجه صدالی حرفلر

فأءه . — آل یازیسندہ u و 1 حرفلری کندیلرینه بکزه یین
m و n کبی حرفلرله برله شیر و هر نه صورتله اولورسه اولسون
بر یا کلیش اوقونوشه سببیت ویرمک احتمالی کورولورسه اوزرلرینه
(۷) اشارتی قونور .

ایکنجی درس

صداسز حرفله دائر

صداسز حرفلرک ماهیتی - صداسز حرفلرک مخرجلری - صداسز حرفلردن هر برینک ویردکلری سسلر - صداسز حرفلرک اسکی یازیمزده مقابللری - صداسز حرفلرک آل یازیمی شکللری -

صداسز حرفلر تورکجهده اساساً 20 دانه در. ب حرفنک خصوصی بر شکللی اولان و « یوموشاق » دینیلن ب شکللی علاوه اولونورسه 21 بالغ اولور. بونلرک مطبعه حرفلریله بوبوک و کوچوک یازیلری برنجی درسمزک باشنده کی جدوله کورولمشدر.

صداسز حرفلر ، اساساً بوس بوتون صداسز دکلدلرله فرانسز-جهده بونلرده consonne دینیرکه مشترکاً صدا ویرن دیمکدر . فی الحقیقه « صداسز » دیدیکمز حرفلردن هر برینک دلالت ایتدیکی بر « سس » و او سسلک چیقدیغی بر مخرج واردر . بو مخرجده یا دوداقلر ، یادیشلر ، یا دیش ائلری ، یا داماق ، یا بزوندلر . بونلرک هر برینه کوره بو حرفلری قسملره آیریرلر .

دوران حرفی: v , f , b , p

دبسه حرفی: j , z , ş , s , d , t

دبسه آئی حرفی: ç , c

دامان حرفی: y , r , l , h , g , k

پروانه حرفی: n , m در .

بوندن باشقه صداسز حرفلر « سوره کلی » و « سوره کسز »
قسملرینه آیریلرلر .

سوره کلی حرفلر: باشنه بر صدالی حرف کتیریلرک تلفظایدنجه
سسسی دوام ایده بیان حرفلردر که بونلرده f , ş , h , j , l , m
z , y , v , ş , s , r , n حرفلردر .

سوره کسز حرفلر: باشنه بر صدالی حرف کتیریلوب تلفظ اولونونجه
سسسی دوام ایده میوب قاپانان b , p , d , t , c , ç , k , g
حرفلردر .

دیگر بر نقطه نظر دنده صداسز حرفلر « سرت » و « یوموشاق »
ناملریله تکرار ایکی به آیریلرلر :

سرت حرفلر: تلفظ ایدیلیرکن قولاقلری میزی طیفایاجق
اولورساق باشده هیچ بر طینلامه وتیترمه بر اقیان حرفلردر . بونلرده
p , t , ç , k , f , s , ş , h حرفلردر .

یوموشاق حرفلر: تلفظ ایدیلیرکن قولاقلری میزی طیفایاجق

اولورسوق باش ایچنده بر طینلامه و تیتزومه اثری حس ایتدین
حرفلردر. بونلرده :

صداسز حرفلره \check{g} , y , r , l , n , j , z , m , v , g , c , d , b

صداسز حرفلره صداسز دینلمسینک سببی ، بونلرک صدالری
آنجا صدالی بر حرف واسطه سید اظهار ایده بیلمه لریدن عبارتدر.
مثلا ب - b ، حرفی $i , \ddot{u} , \ddot{o} , e , l , u , o , a$ حرفلردن
هیچ برینی قوللامدن تلفظه چالیشیرسوق درحال امکانسزانی حس
ایدهرز. b سسنی ویره بیلیمک ایچون مطلقا « ba , bu , bo , bi ,
be , bö , bü , bi » سسلرندن برینی چیقارمق لازمدر .

ایشته بونک ایچوندرکه بو حرفلره صداسز و دها دوغرو تعبیر
ایله بالواسطه صدالی consonne نامی ویریلیر .

صداسز هر فلرک تلفظلی واسکی یازیمزده مقابله لی :

شیمدی صداسز حرفلردن هر برینک ناصل تلفظ ایدلدیکنی واسکی
یازیمزده هانکی حرفلره تقابل ایلدکلرینی تدقیق ایدلم :

B . b — بو حرف اسکی یازیمزده (ب) صداسنه معادلدر .
کله نك نهایتنده سا کن اوله رق بولونماز . فقط کله نهایتنده کی « p » لر
حرکه نندیکی وقت اکثریا « b » به منقلب اولور .

« b » نك تلفظی دوداقلر واسطه سیله در . اوقونوشی دوداقلر
اولا قابابوب بعده آچیلیمق ودیل دیش اترلینه یاقلاشمق صورتیه
اولور .

Baba, bol, buz, bıçkı, bel, bölme, bütün, biz

کلمہ لری B نك سکز سسلی حرف ابله او قونوشنه مثالدر .

C . c — «ج» مقابلیدر. کلمه نك نہایتندہ سا کن اولہرق بولونماز .

فقط نہایتندہ کی c لر حرکہ لندیکی وقت اکثریتلہ c ہ تحول ایدر .

c ك تلفظی دیشلر خفیفجہ صیقیشہرق دیل دیش اتلرینہ تماس

ایتمک صورتیلہ اولور .

مثالدر : caba, ceviz, aci, cici

Ç . ç — «چ» معادلدر. «c» ك سرتیدر . دیل اوچی

دیش اتلرینہ دایاہرق ودیشلر قاپاہرق چیقاریلان سسدر. کلمہ نہایتندہ

سا کن ایکن حرکہ لندیکی زمان بعضاً «c» یہ تحول ایدر . مثالدر :

çabuk, çorba, çul, bıçkı, çerçeve, çöl, uç, içinde

D . d — «د» مقابلیدر. دیل دیشلرک آرقہ سنہ یا قلاشہرق

کلن سسی کوستیریر . کلمہ نہایتندہ سا کن اولارق بولونماز ؛ فقط

کلمہ نہایتندہ کی «t» لر حرکہ لندیکی زمان بعضاً «d» یہ تحول ایدر .

مثالدر : dama, dere, kırdı, dil

F . f — «ف» مقابلیدر . آت دوداق اوست دیشلرک

آتنہ کتیریلہرک چیقاریلان سسی تمثیل ایدر . «V» نك سرتیدر .

مثالدر : Fatme, fena, fil, fütûr

G . g — قالین سسلی حرفلرلہ او قوندیغی زمان شیمدیکی

«غ» و اینجہ سسلی حرفلرلہ او قوندیغی زمان شیمدیکی (فارسی)

دیدیگمز) «گ» سسنى ویریر. برنجی صورتده تلفظی آرقاداماقدن،
ایکنجی صورتده اوک داماقدنر. مثاللر:

gaga, gol, gurbet, kirgiz

gelmek, göl, gül, gitti

h . H . — شیمدیگی «ه، ح، خ» حرفلرینک مجموعنه
مقابلدر. اینجه سسلی حرفلرله «ه» و قالین سسلیلرله «ح - خ»
سسنى ویریر. آغیز سربستجه آچیق اولهرق داماق آرقاسندن کلن
سسدر. مثاللر:

hasta, hoca, hüy, hırsız

hendek , öhhö, hürriyet, his

J . j . — «ژ» سسى ویریر. بو سس تورک لساننده یوقدر.
یالکز تورکجهده قوللانیلان بعض عجم کله لرنده واردر.
اوروپا لسانندن آلینان زی کله لر دن بر چوغنده کی زی لر دیلزد
c . مبدل اولشدر. جنرال، جغرافیا،... کبی. مع مافیة ژه تولوژی،
ژورژ... کبی بعض اجنبی کله لرده بو سس واردر. مثاللر:

Ejder, jâle, nijât, jeoloji

k . K . — قالین سسلی حرفلرله «ق»، اینجه سسلی حرفلرله
«ك» صداسی ویریر. برنجی حالده داماغک آرقاسندن، ایکنجی
حالده اوکندن تلفظ اولونور. فقط هر ایکی حالده g کبی بوغازک
درینلکنندن دکل، آغیز ایچندن سس ویریر. مثاللر:

Kal Kol Kul Kil

Kel Köle Kul Kile

I . L — شیمدیکی « ل » ه معادلدر . بو حرف دیل داماغه
دوقوندورولهرق چیقان سسی تمیل ایدهر . تورجه کلهلرده قالین
سسلیله قالین « ل » وایجه سسلیرله اینجه « ل » سسی ویرر . فقط
« لازم » کبی بعض عربی و فارسی کلهلرده قالین سسلیرله ده اینجه
« ل » سسی ویردیکی واردر . بونی اکثریا سسی حرفک اوزرنده کی
اوزاتما اشارتندن آکلارز . مع مافیله اصل اولچوسی شیوه در . مثالر :

lakİrdİ, lâzım, eller, olgun

m . M — شیمدیکی « م » ك مقابلیدر . دوداقلر حرکت
ایتدیریلهرک بروندن کلن بر سسدر .

مثالر :

marmara, minâre, masal, muhâsip

n . N — « ن » و « صاغیر کف » مقابلنده در . دوغروجه بروندن
کلن بر سسدر .

ne, nar, on, burun : مثالر :

p . P — « پ » یه معادلدر . « b » نك سرتیدر . دوداق
آچیلارق چیقان نفسدن عبارتدر .

مثالر :

Para, post, öpuş, ip, kap

R . r . R . — « ر » مقابلیدر . کوچوک دیل تیتره یه رك داماقدن
کلن سسی کوستیر .

مثالر :

Raf, ruyâ, recep, kırık

S . s . S . — « ث ، س ، ص » حرفلرینه تقابل ایدر . تورکجه ده
اساساً عربی « ث » تلفظی یوقدر . بو حرف اینجه سسلیلرله « س »
وقالین سسلیلرله « ص » صداسی ویرر . ایکسی ده دیشله تلفظ
اولونان سسلردر .

مثالر :

sabah, sofrâ, su, ıssız

sefer, söz, süs sis

Ş . ş . Ş . — « ش » صداسی ویرر . s نك آلت دوداق اوکه
سوق ایله چیقاریلان یوموشاق تلفظیدر .

مثالر :

Şâkir, şu, şeytan, şişe

T . t . T . — « ت » و « ط » مقابلیدر . دیل دیشلر آراسنه
صوقوله رق تلفظ اولونور . کله صوکنده حرکه لندیکی زمان بعضاً
d یه تحول ایدر . قالین سسلیلرله « ط » ، اینجه سسلیلرله « ت »
صداسی ویرر .

مثالر : Tatar, toprak, tutuş, kutu

tekme, ötüş, tütün, tirşe

v . V . — سسز (و) مقابلدر . f نك يوموشاغى صاييلير .
آلت دوداق اوست ديشلر آلتنه كتيريلهرك آغيزاورتاسندن چيقاريلان
صدايي تمثيل ايدەر .

مثالار : av, vurgu, ev, vergi

y . Y . — سسز « ي » مقابلدر . ديشلر بر آرزىقيشه رق
دوداقلر آيرىلق صورتيله داماقدن تلفظ اولونور .

مثالار : yaz, yol, yer, yūz, eyi

Z . z . — « ذ ، ز ، ض ، ظ » مقابلدر . توركجه ده عربى
« ذ » تلفظى يوقدر . « ض » بعضاً d كى تلفظ اولونور و او حالده
d ايله يازيلير : kadi — قاضى كى . بعضاً ده « ظ » سسى ويرير :
« فضيلت » كى . z حرفى اينجه سسلييله « ز » ، قالين سسلييله
« ظ » سسنه دلالت ايدەر .

مثالار : zar, zor, zurna, kız

reze, göz, güz, sessiz

صداسز حرفلرک ال یازیسی شکلاری :

صداسز حرفلرک ال یازیسی بوبوک و کوچوک شکلاری شونلردر:

B C C D F G H J

b c c d f g h j

K L M N P

k l m n p

R S S T V Y Z

r s s t v y z

اوچنچى درس

G و K حرفلرينك خصوصيتلىرى

gh ، kh و گ نك استعماللىرى

يكي الفبه نك اك زياده دقته محتاج اولان قسى k و g حرفلرينك استعمالنه عانددر . چونكه بو حرفلر مستقلاً قوللانىلداقلىرى كېي gh و kh مركب شـكللارنده و اشارتلى گ صورتنده استعمال اولونمقده در .

بو مسئلهنى ايجه ايضاح ايجون اولاشو مثالره بايكنز :

kał	kol	kul	kil
kel	köle	kül	kile

شو مثالر واضحاً كوستريپوز كه k حرفى قالبع صدالى حرفلره برلكده بولوندىقه «ق» ، اينجه صدالى حرفلره برلكده بولوندىقه «ك» سسنى ويريپوز .

تور كچه كله لرده بوقاعده هيچ استثناسز اولارق جريان ايله مكده در . فرانسز جهده q حرفى موجود اولدىنى حالده «ق» و «ك» ايجين آيرى آيرى برر حرف آلماناسنه سببده بودر .

اگر لسانمزده عربی و فارسیدن آینما بعض کلمه لر بولونماسه یدی
k نك استعمالنده هیچ بر مشکله راست کلمه جک، ناصل «ت» و «ط»
مقابلی اولارق ایکی تورلو t آرامیورسه ق اوله جه «ق» و «ك»
قارشی ایکی حرفده آرامیه جق ایدك .

فقط عربجه دن کلمه بر طاقم کلمه لر واردر که بونلرده قاعده نك
عکسنه راست کلیورز :

مثلا « کاظم ، کامل ، کاشف ، ذکا .. » کبی کلمه لرده a قالین
صدالی حرفیه k نك «ك» سسی و یردیکنی کورویورز . بونلری
kâzım و zekâ دیه یازارسه ق « کاظم » و « زه قا » اوقونمالری
لازم کلیر .

کذلک « حقیقی ، تدقیق .. » کبی کلمه لرده ایجه صدالی i ایله
k نك «ق» سسی و یردیکنی کورویورز . بونلری ده Hakîkî
و tetkîk یازسه ق « حاکیکی » و « تدکیک » اوقومق لازم کلمه جک .
ایشته بو استئنالری ضبط ایچین بر شکل آرانمق لزومی کورولمشدر .
بو شکل ده شودر :

قاعده عمومیه اولارو k حرفی a, o, u, i صدالی حرفلرله « و »
صداسنی و یریر . اگر بو صدالیرله برابر « ك » کبی اوقونمسی لازم
کلیرسه kh شکلنده یازیلیر .

کذلک قاعده عمومیه اولارو k حرفی e, ö, ü, i صدالیرلرله « ک »
اوقونور . بو صدالیرله « و » اوقونمسی ایجاب ابره سه یه kh شکلنده
یازیلیر .

شو ايضاحاتدن آ كلاشيلير كه k حرفي تور كجه نك آهنگ قاعده سنه .
موافق بوتون كله لرده هم « ق » و هم « ك » يريني طوتمقدمه در .
بو قاعده يه مخالف اولاروق « ك » ويا « ق » اوقونوشلرنده k نك يانسه
ر h قونولور .

ايسته بو سبيله يوقاريدنه ذ كر ايتديكمز مثاللري شويله يازارز :

khâzim, khâmil, khâşif, zekhâ
hakhîkhî, tetkhîkh

k حقمده ويرديكمز بو ايضاحاتي عيناً g حقمده ده تكرار لامق لازم
كلير . چونكه g حرفي ده تور كجه كله لرده دائماً قالين صدالي حرفلره
برلكده « غ » وايجه صدالي حرفلره برلكده (فارسي ديديكمز)
« گ » سسني ويرر .

Caga, gol, gurûr, kirgiz

كله لرنده كي g لر هب « غ » سسيله ،

Cece, göç, güç, girmek

كله لرنده كي g لرده هب (فارسي) « گ » سسيله تلفظ اولونيور .
فقط كده اولديني كبي بوو حرفنك استعمالنده عربى وفارسيدن
متولد بعض استئنال واردر . واقعا بونلر k ده اولديني قادار چوق
دكلدر . مع مافيه ينه موجوددر .

مثلا « كاوه » اسمني ويا « كاوور » كله سني ساده جه ga ايله يازسه ق
« گاوه » و « غاوور » اوقونه جقدر . كذلك « ترغيب » كله سني
يالكز g ايله يازارسه ق « ترگيب » كبي اوقونماسنه مانع اولامايز .

ایشته بو استثنائی ضبط ایچون قالبع صدالی مرفلدل برلکده
«گ» ویا ایجه صدالی مرفلدل برلکده «غ» سسی ویده g نك
لوکنه بر h قوموه اساسی قبول اولومشدر .

بو قاعدهیه توفیقاً یوقاریده ذکر ایتدیکنمز مثاللری شو یله یازارز:

ghêve, ghavur, terghîp

دیمك اولویور که :

1. — هر زده k و g حرفلرینی a ، o ، u و i صدایلریله
برلکده کورورسهك «ق» و «غ» کبی اوقویه جغز .

2. — هر زده k و g حرفلرینی e ، ö ، ü و i صدایلریله
برلکده کورورسهك «ك» و «گ» کبی اوقویه جغز .

3. — هر نه وقت a ، o ، u و i سسلیریله اوقونان kh و gh
راست کلیرسهك «ك» و «گ» کبی اوقویه جغز .

4. — هر نه وقت e ، ö ، ü و i سسلیریله اوقونان kh و gh
تصادف ایدرسهك «ق» و «غ» کبی اوقویه جغز .

ایشته او قادار ترددی موجب اولان kh و gh شکلرینك ماهیتی
بوندن عبارتدر . خلاصه اولارق دینیه بیلیر که :

k و g بو مرفلدك قاعدهیه موافق تلفظینه ، kh و gh ده
قاعدهیه مغایر تلفظینه اشارتدر .

k و g حرفلرینه عاندا یکنجی بر خصوصیت ده ی شکلیه کوستریلن
یوموشاق «که» صداسندن تولد ایدر .

تور کجده - اکثریا تک هجایله منحصراً بعض استثنائره - عمومی
بر قاعده اوله رق کله صوکنده کی سرت سوره کز هر فله [یعنی p ،
t ، ç ، k حرفلری] حرکه لندکاری زمان معادللری اولان یوموشاق
سوره کز هر فله [یعنی b ، d ، c ، ğ] حرفلرینه منقلب اولور لر . مثلاً
çorap کله سی çorabı ، kanat کله سی kanadı ، ağaç کله سی
kemik کله سی kemiği ، kapak کله سی kapağı اولور .
صوک ایکی مثالده کی g لره دقت ایدیکز : بونلرک آغیزده تلفظی
مثلاً gerek و gaga کله لرنده کی « گه » و « غ » سسلرینه بکزه مزه .
بونلر غایت یوموشاق ، عادتا برنجی مثالده y حرفنه ، ایکنجی
مثالده ده « غ » نک ، فرانسزلرک r حرفنه و یردکاری ، « یاریم دیلای سویله نیش »
شکلنه بکزه بر تلفظه سویله نیرلر .

ایشته کرک k دن مبدل اولارق و کرک دوغرودن دوغرویه بویله
یوموشاق بر تلفظه سویله ن g لر ایچون شو اشارتلی ğ شکلکی قبول
اولونمشدر . کرک ، geldiği, olduğu, ekmeği, kalpağı، k دن
مبدل ğ لی کله لرده و کرک eğe, iğne, doğru, ağır کبی دوغرودن
دوغرویه بو تلفظه مالک ğ سسینی حاوی کله لرده بو اشارتلی ğ
قوللانیلمقده در .

املا مزك يكي دستوری

يكي حرفك قبويله تعقيب ايديلن اَك باشلی غايه هر كلمه نك
« تورجه نك اوز مالی كبی » لسانك كندی قاعده لرینه اويدورولسی
و - اساس اتخاذا ايديلن معین بر شينويه كوره - ناصل تلفظ
اولونیورسه اوبله یازلمسیدر .

بو دستورك نتیجه سی اولارق يكي غرامه رده عربی و فارسیدن
آلته كلمه لره مخصوص عربی و فارسی قاعده لرینه بر اقلیم اوقوع عرب
و عجم كلمه لریده - اشتقاق لرینه باقلمیه رق - آرامزده سویله ندیكي
كبی مستقل برر كلمه حالنده یازلمق لازم كلیر . بویله جه هر تورك
چو جوغی لساننده مستعمل اولان هر هانكي بر كلمه یی ایلک كوردیكي
زمان سویله ندیكي كبی اوقویایله جك ، ایلک ایشیتدیكي زمان دويدیغی
كبی یازایله جك و « يكي لغت » ه باقارق معناسنی او كره نه بیله جكدرد .
بناء علیه يكي املا نك قاعده لری « تورجه تلفظ صوتیاتی » دائره سنده
تعین ایدلمك و ماضیدن موروث عربی ، فارسی تقلیدی قاعده لر
ذهنزدن بالكلیه سیلنمك لازمدر . هنوز « آهنگ » قاعده سینه
اویماش عربی و فارسی كلمه لر - ألما ، كیراز و امثالی مستثنالر كبی -

استئنا اولارق تلتی ایدیله جك ولسانك مستقبل تکاملی ده بومستئناری
یا بوسبوتون تورکجه له شدیره رك «آهنك» ه اویدورمق و یا خود یا واش
یا واش آتوب یرلرینه تورکجه مقابللر کتیرمک غایه سنه توجه ایله به جکدر.
عمومی ماهیتده اولارق ذکر ایتدیگمز شو مطالعه لری تطبیق
ایده لم :

تورکجه ده کله لرك نهایتنه کلن سورمه کمز هر فلر دایما سرت اولارق
تلفظ اولونور . بناءً علیه تورکجه ده هیچ بر کله نك صوك حرفی -
ساکن بولوندیغی حالده - 'b' , 'c' , 'd' , 'g' اولاماز ؛ بولرك یرینی
çorap, kanat, ağaç, kemik, kapak . ک حرفلری طوتار .
k , ç , t , p
کبی .

تورکجه کله لرده جاری اولان بو قاعده یی شیمدی به قدر عربی
وفارسیدن آلدیغمز کله لره تطبیق ایتمه مشدک ؛ بو کون ایدیورز .
بناءً علیه « عذاب ، سبب ، رجب ، احمد ، عناد ، فؤاد ، احتیاج ،
رواج ، ابتهاج » کبی کله لری ده بوندن صو کرا rcep , sebep , azap
ahmet , inat , fuat , ihtiyaç , revaç , iptihâç « شکللرنده
یا زاجغز . صوکلرده بولونان بو سرت هر فلر حرکه لندک لری زمان ،
تورکجه کله لرده ده قسماً واقع اولدیغی اوزره معادلی اولان بوموساق هر فلر
تبدل ایده لرلر .

çorabı , sebebi , kanadı , inadı , ağacı , iptihâcı ..
کبی .

کذلک تورکجه ده سرت هر فلر ده [یعنی ç , f , h , k , p , s , ş , t

حرفلرندن [صو کرا کلن لاحقهلرک ابتدالرنده کی d لر t یه ، c لر ç یه ، g لر k یه تبدل ایده لرلر . مثلا at کلمه سی سرت t حرفله نهایتله ندیکی ایچین « بو آتذر » عباره سی Bu at-tır ، « او بک ایی بر آتدی » جمله سی O pek eyi bir at-tı ، « آتجی » صفتی atçı ، « آتی » اسم آلتی atkı اولارق سویلرز . حالبوکه بو « ki ، çی ، تی ، تیر » لاحقهلری بوموشاه حرفلرده [یعنی y ، r ، l ، j ، n ، m ، v ، g و ç حرفلرندن] و سلیلرده صو کرا کلیرسه « sargı , balcı , atladı , eyi-dir » کلمهلرنده کورولدیکی وجهله « gi ، ci ، di ، dir » شکلنده یازیلیر و اوقونور . املامزه تصوت و تلفظ اساس اولونجه بالطبع — کرک لاحقهلرده و کرک etti و şuphesiz کبی اصل کلمهلرده ، k ، p ، t ، ç تلفظ ایتدی کمز حرفلری تلفظ ایتدی کمز کبی یازماز ایجاب ایده ر .

لامقهلرک آبریلدیغی و باغموندیغی مهالده

هانکی لاحقهلرک آبری وهانکیلرینک بیتیشیک ویا (-) اشارتیه باغلی اولارق یازیله جنی خصوصنده قبول ایدیلن قاعده لره نظرآ ، کلمه یه التحاق ایدن لاحقهلرک بیتیشیک یازلمسی اصلدر . یالکز بوس بوتون آبری ویا (-) اشارتیه مربوط اولارق یازیله جن اولانلر تعین ایدلمشدر .

بوس بوتون آبری یازیلوه لامقهلر

استفهام لاحقه سی اولان (mi) ، ربط لاحقه سی اولان (ki) ،

« دخی » معنای عطف لاحقہ سی اولان (da) اداتلریله (ise, ile) کبی مستقل لاحقہ لردر .

I . استفهام لاحقہ سنه مثال :

Ben mi geldim, o mu geldi ?
yaz mı daha iyi-dir, güz mü ?

II . ربط لاحقہ سنه مثال :

Bir evde ki âile efrâdı birbirini sevmez , orada râhata imkhan yok-tur ‘

III . عطف لاحقہ سنه مثال :

Türkler Rumelide de Anadoluda da dâimâ adalet-le hareket etmiş-lerdir.

IV . مستقل لاحقہ لره مثال :

Bu mes’elede sizin ile benim aramızda ihtilâfa imkhân yok iken ne için böyle davranıyor-sunuz? Mak-sadınız mücâdele ise ben bundan korkmam .

V . فعل معنای ویره ن لاحقہ لره مثال :

Şu gördüğün adamın vakti-yle şecâatta emsâli nâdir imiş, onun birâderi de pek cesâretli idi ama şimdi ihtiyar oldu.

باغوم اشارتید ربط اولونانه لاحقہ لره :

مکان افاده ایدن « ki » ، « کبی » اولارق « معنایینه حال لاحقہ سی اولان « ce » و « çe » ، باشلرنده کی « i » حذف اولونارق

کلمه به التصاق ایتمش اولان « ken ، çin ، se ، le » اداتلری، فعللرده اوچنچى مفرد شخصه علاوه ایدیلن شخص و مرکب فعل لاحقهلری و فعل مناسبه قولانیلان « miş ، di ، dir » کلمهلری (-) اشارتیه ربط اولونور .

یالکیز تصریفلرده اوچنچى مفرد شخصه علاوه ایدیله جک شخص لاحقهلری تک بر حرفدن عبارت ایسه (-) به حاجت یوقدر .

امر صیغهسى مستثنا اوله رق (-) سز یازیلیر .

مرکب فعللرده (-) تک تعددی جائز دکدر . بناء علیه مرکب فعل لاحقهلری (-) ایله باغلاندقن صو کرا اوکا التحاق ایدن شخص لاحقهلری آریجه (-) آلماز .

I لاحقهلره مثاللر :

Evde-ki adamı tanır mı-sınız

Bu işi mert-çe aramızda hal e-de-lim.

Sizin-le bunu konuşur-ken o aramıza karışır-sa Allah hakki- için iş fenaya varır.

II . فعل مناسبه کلن لاحقهلره مثال :

Veli efendi cömert-tir.

Ali efendi cesur-muş: kardeşi-de cesur-du ama ihtiyarladı.

III . فعل لاحقهلرینه مثال :

olur-um

olur-sun

olur

olur-uz

olur-sunuz

olur-lar (1)

[1] اسم ، صفت و ضمیرلره علاوه ایدیلن جمع لاحقهلری (lar ، ler)

کلمه به دوغرودن دوغروبه بیتیشیر . یالکیز فعللرده بو لاحقهلره شخصه ده دلالت ایتدیکی ایچین (-) ایله ربط اولونور .

§ oldum	oldun	oldu		
olduk	oldu-nuz	oldu-lar		
§ ol	olun	olunuz	olsun	olsunlar
§ olmuş-tum	olmuş-tun	olmuş-tu		
olmuş-tuk	olmuş-tunuz	olmuş-tular.		

ترکیب کلمه املاسی

هنوز لسانم زده قوللانیلان عربی و فارسی ترکیب کلمه عربی ترکیب کلمه آرزو و عمومیتله «قلیبه» حالی آلمش اولدیغندن یکپاره اولاراق مرکب کلمه حالده یازیلیر . فارسی اضافت و توصیف ترکیب کلمه اسره ایلك کلمه یه (-) ایله ربط اولونور و ایکنجی کلمه سربست یازیلیر .

مثالر :

Dârûlfunûn, Nighâh-i âşıkâne, Şiddet-i teessûr..

مرکب کلمه لک املاسی

تورکجه ده مرکب کلمه لر ، ایکی ویا داها زیاده کلمه دن متشکلدر . فقط او ایکی ویا داها زیاده کلمه دن هر برینک دلالت ایتدکلری معنالر مرکب کلمه نك معناسنی تشکیل ایتمز . مرکب کلمه نك کندی باشنه هستقل بر معناسی واردر .

بو کله لردن اسم خاص اولانلر ، ترکب ایتدکلی ایکی کله
آراسنه کوچوک بر (-) ایله یازیلیر :

çan-kaya, Ak-deniz, Kara-deniz ...

دیگر مرکب کله لر یکپاره اولارق یازیلیر :

Ağaçkakan, Altıpatlar, Yemek'hâne, Yatak'hâne [1]

[1] بو ایکی کله ده (') کسه و دورما اشارتی (ء) و (ع)
یرینه دکل ، kh نک خصوصی تلفظنه مانع اولوق اوزره مستقلاً قونولشدر .

بشبی درس

کله لرك تشکيلي و تصرفلر

تورکجه ده لاحقهلر ایکی بویوک وظیفه ایفا ایدهر : برنجیسی کلمه تشکيلي، ایکنجیسی ده تصرف در .

1. — کله تشکيلنه یارایان لاحقهلر، اسمدن صفت و یا فعل یانمغه ، یا خود اسمک و یا صفتک معناسنی تعدیله ، صفتدن اسم و یا فعل ، فعلدن صفت و یا اسم چیقارمغه ... خادم اولور . تورکجه شکلیاتنک اک زنکین وارلفی بو قبیل لاحقهلرده در .

مع التأسف شیمدی یه قادر عرب شکلیاتنه فضله باغلانان دیلمزده بو لاحقهلری استعماله جدی بررغبته کوستریله مشدی . یکی حرفلری میزدن صو کرا عرب اشتقاقلری بالکلیه حکمدن دوشدیکی جهتله ایلیریده بو اشتقاق و تعدیل لاحقهلری لسانمزی زنکینله شدیرمک ، بر اصلدن بر جوق مشتقلر چیقارمق و احتیاجه کوره یکی یکی کلهلر وجوده کتیرمک خصوصلرنده بویوک و قیمتلی بر رول اوینایا جقلردر .

مثلا ، قلم آچمایه یارایان و فرانسه زجه دن آلینارق بزدهده Taille-crayon دنیلن آله پک اعلا « قلم آچقیسی » دییه بیلیرز . اسکیدن آینایه « کوزکو : gözğü » دنیلدیکی کبی .

بو نوع لاحقہ لرك استعمالی حال حاضرده اکثریا سماعیدر .
فقط تورجکده کورولن و امثالنه هیچ بر لسانده تصادف ایدیله مین
شکلی انتظام و مکملیته نظراً ایلریده تدقیقات یابیلدجه برچوقلرینک
قیاسی شکلده استعمال ایدیله جکی قویاً مأمولدر .

2. — تصریفه یارایان لاحقہ لر . اسم، صفت و ضمیر لرك اضافت
و مفعولیت حالرینی ، اضافی ضمیر لره تصریفی و فعل تصریفلرینی
تأمینہ یارار . مثلاً ev کلمه سی evin, evden, evde, eve, evi
شکلر آملقه «حال تصریفی» ؛ eviniz, evimiz, evi, evin, evim
evleri شکلرینی آلازقده «اضافت تصریفی» یابیلمش اولور .
عینی کلمه دن — ایکی لاحقہ علاوه سیله — بر فعل یابابیلیرز: evlenmek .
بو کلمهده «جوهر»، «ینه ev در . بوکا اشتقاق لاحقہ لرندن
len و mek علاوه ایدیلرک فعل و مصدر معناسی ویرلشدر .

تصریف صیغہ لرینک تشکیلی

فعل تصریفلرینی کورمش اولوق ایچون ، شیمدی بو مصدر دن
مختلف صیغہ لر چیقارالم :

(1) evlenmek ایشنی زمانی معین اولمیه رق دائماً یابدیغمزی
افاده ایچون مصدر لاحقہ سنی بر طرف ایدرک بر r لاحقہ سی علاوه
ایدررز . بو لاحقہ یی ربط ایدن صدالی حرف «سماعی» در .
بو مصدرده i کلیر : evlenir ماده سی تشکیل ایدر . بوماده یی
شخصلره تصریف ایدرلم :

evlenir-im
evlenir-iz

evlenir-sin
evlenir-siniz

evlenir
evlenir-ler

(2) عینی ایشی شیمدیکی زمانده یامقده بولوندیغمیزی آ کلاتمق ایسترسهك - مستنا اولارق ۰ کینیش صائتیه اوقونان و آهنگه تابع اولیان - yor لاحقه سنی قوللانیرز . بو لاحقه نك رابطه حرکه سی آهنگه کوره u ، ü ، i ، اولور . حتی اکر فعل ماده سی - منفی صیغه لرده اولدیغی کی - کینیش صائتله بیتورسه بو کینیش صائت دار صائته منقلب اولور . evlenme اصلندن evlenmiyor کی .

evlen ماده سی yor لاحقه سیله برله شنجه شوتصریف تولدایده ر :

evleniyor-um
evleniyor-uz

evleniyor-sun
evleniyor-sunuz

evleniyor
evleniyor-lar

(3) ینه بو ایشی وقتیه یامیش اولدیغمیزی آ کلاتمق ایسترسهك او زمان ایکی لاحقه اوکنده بولونورز : di لاحقه سی ، miş لاحقه سی : evlendi و evlenmiş کی .

بونلردن برنجیسی برنجی ، ایکنجی و دردنجی صیغه لرنده تک حرفلی شخص لاحقه سی آلدیغی ایچون (-) قوللانمغه حاجت یوقدر .

evlendim

evlendin

evlendi

evlendik

evlendi-niz

evlendi-ler

evlenmiş-im

evlenmiş-sin

evlenmiş

evlenmiş-iz

evlenmiş-siniz

evlenmiş-ler

(4) عینی ایشی ایلریده یاباجغمیزی آ کلاتمق ایسته دیکمز حالده

بر cek لاحقه سی علاوه اولونور : evlenecek .

بو لاحقه نك صوڪ حرفی سرت اولدیغندن حرکه لندیکی زمان

بالطبع بوموشایه رق ց ینه مبدل اولور .

ایشته تصریفی :

evleneceğ-im	evlenecek-sin	evlenecek
evleneceğ-iz	evlenecek-siniz	evlenecek-ler

اصل تصریف زمانلری بو دوت صیغه دن عبارتدر . بونلره امر،
تمنی ، التزام و وجوب صیغه لری علاوه اولونور :

امر صیغه سی مستثنا اولارق (-) آماز :

evlen	evlenin	evleniniz	evlensin	evlensinler
-------	---------	-----------	----------	-------------

تمنی صیغه سی کنیش صدالی (se) لاحقه سیله کچمش زمان
صیغه سنک برنجی نوعی کبی تصریف اولونور :

evlensem	evlensen	evlense
evlensek	evlense-niz	evlense-ler

التزام صیغه سی کنیش صدالی بر (e) لاحقه سیله تصریف
اولونور :

evlene-yim	evlene-sin	evlene
evlene-lim	evlene-siniz	evlene-ler

وهوب صیغه سی ایلک هجاسی کنیش وایکنجی هجاسی دار صدالی
بر meli لاحقه سیله تصریف اولونور :

evlenmeli-yim	evlenmeli-sin	evlenmeli
evlenmeli-yiz	evlenmeli-siniz	evlenmeli-ler

مرکب صیغه لره کلنجه، بونلردن yazmak, bilmek, vermek
durmak کبی فعللرک التحاقیله یاپیلانلر مستقل برر فعل عد اولونور.
ise, imiş, idi لاحقه لریله یاپیلان حکایه ، روایت، شرطیه صیغه لریله

کلیتجه ، بونلرده مرکب فعل وشخص لاحقہ لری (-) اشارتک اوتہ طرفہ کچر :

evlenmiş-tim. evleniyor-muşum. evlenecek-sen...

کبی

بو تصریف لری دہا ای کوس-ترمک اوزرہ زبردہ کی تصریف جدول لری نہ باقیکنز .

1. — اسملرک مختلف حال لری نہ نظراً تصریف لری نہ عائد جدول

اسم مجرد	دار صر-خ مفعول بہ	کنیش صر-خ مفعول الیہ	غیر صر-خ مفعولار		مضاف الیہ	مضاف
			مفعول ذہ	مفعول عنہ		
ev	evi	eve	evde	evden	evin	evi
kap	kabi	kaba	kapta	kaptan	kabin	kabi
kuzu	kuzuyu	kuzuya	kuzuda	kuzudan	kuzunun	kuzusu
göz	gözü	göze	gözde	gözden	gözün	gözü

2. — اسملرک اضافت ضمیر لری بہ بر لکدہ تصریف لری نہ عائد جدول :

اسم	برنجی شخص	ایکنجی شخص	اویجنجی شخص	کمیت
ev	evim	evin	evi	مفرد
	evimiz	eviniz	evleri	جمع
at	adım	adın	adı	مفرد
	adımız	adınız	atları	جمع
su	suyum	suyun	suyu	مفرد
	suyumuz	suyunuz	suları	جمع

3. — جوهری فعلک اسم و صفتلره تصریفنه عائد جدول :-

اسکی عرب سببسته می غرامه لرلده « نسی ضمیر » و « فعلی ضمیر » اسملرینی آلان ، قومیسیتونک بو دفعه کی غرامه لرلده « اسمی شخص لاحقہ سی » دیه یاد ایدیلن بعض صیغہ لر واردر که اسم و صفتلره لاحق اولدینی حالده دوغرودن دوغرویہ « وقوع » ، یعنی فعل معناسی ویریرلر . بونلرک — اورخون آبدہ لرلده « ارمک » شکلنده تصادف ایدیلن — قدیم و جوهری بر فعلک تصریفی بقیہ سی اولدینی قویاً منظوندر . « ایمک » فعلی دینیلن بو فعلک الیوم المزدہ شور تصریفلری واردر :

مضارع :

im sin dir iz siniz dirler

شہودی ماضی :

idim idin idi idik idiniz idiler

تکلی ماضی :

imiş-im imiş-sin imiş imiş-iz imiş-siniz imiş-ler

منی :

isem isen ise isek ise-niz ise-ler

بو فعلک حال ، استقبال ، التزام ، وجوب و امر صیغہ لری یوقدره مضارعک اوچنجی شخصی حقیقتده (dir) اولمقدن زیادہ لاحقہ ستر اولق لازمدر . dir ک باشقه بر فعلدن مشتق ایکن مؤحراً دیگر تصریفلری استعمالدن ساقط اولماسی ملحوظدر .

« سهومك ، فعلنك تصريف نابولرى »

“ Sevmek ”, fîlinin tasrif Tablolari

شخصلر	مضارع : Müzâri	حال : Hâl
I	sever-im	seviyor-um
II	sever-sin	seviyor-sun
III	sever	seviyor
I	sever-iz	seviyor-uz
II	sever-siniz	seviycr-sunuz
III	sever-ler	seviyor-lar

استقبال Istikhbal	شهودى ماضى : şuhûdî mâzi	نقلى ماضى : naklî mâzi
seveceğ-im	sevdim	sevmiş-İM
sevecek-sin	sevdiñ	sevmiş-sin
sevecek	sevdi	sevmiş
seveceğ-iz	sevдик	sevmiş-iz
sevecek-siniz	sevdi-niz	sevmiş-siniz
sevecek-ler	sevdi-ler	sevmiş-ler

شخصلر	امر صیغه سی Emir sıygası	وجوبی صیغه سی : Vücûbî sıygası	
I	.	sevmeli-yim	
II	sev	sevmeli-sin	
III	sevsin	sevmeli	
I	.	sevmeli-yiz	
II	sevin, seviniz	sevmeli-siniz	
III	sevsinler	sevmeli-ler	
التزامی صیغه سی Iltizâmî sıygası	تمنی صیغه سی Temennî sıygası	تصریف اولونماز صیغه لر Tasrif olunmaz sıygalar	
seve-yim	sevsem	sevip	sevmeden (evvel)
seve-sin	sevsen	severek	sevdikten (sonra)
seve	sevse	seveli	sevmek
seve-lim	sevsek	sevelidenberi	seven
seve-siniz	sevse-niz	sevdikçe	
seve-ler	sevse-ler	sevince	

مذہب صیغہ لری

شخصلہ	müzâriin hikhâyesi	hâlin hikhâyesi
I	sever-dim	seviyor-dum
II	sever-din	seviyor-dun
III	sever-di	seviyor-du
I	sever-dik	seviyor-duk
II	sever-diniz	seviyor-dunuz
III	sever-diler (-lerdi)	seviyor-dular(-lardı)
istikhbâlin hikhâyesi		şuhûdî mâzînin hikhâyesi
sevecek-tim		sevdi-ydim = sevdim-di
sevecek-tin		sevdi-ydin = sevdin-di
sevecek-ti		sevdi-ydi = sevdi-ydi
sevecek-tik		sevdi-ydik = sevdik-ti
sevecek-tiniz		sevdi-ydiniz = sevdi-nizdi
sevecek-tiler (-lerdi)		sevdi-ydiler = sevdi-lerdi

	naklî mâzînin hikhâyesi	vücûbînin hikhâyesi
I	sevmiş-tim	sevmeli-ydim
II	sevmiş-tin	sevmeli-ydin
III	sevmiş-ti	sevmeli-ydi
I	sevmiş-tik	sevmeli-ydik
II	sevmiş-tiniz	sevmeli-ydiniz
III	sevmiş-tiler (-lerdi)	sevmeli-ydiler(-lerdi)
iltizâmînin hikhâyesi		temennînin hikhâyesi
seve-ydim		sevse-ydim
seve-ydin		sevse-ydin
seve-ydi		sevse-ydi
seve-ydik		sevse-ydik
seve-ydiniz		sevse-ydiniz
seve-ydiler		sevse-ydiler [-lerdi]

روایت صیغہ لری

Müzâriin rivâyeti	ʾâlin rivâyeti
sever-mişim	seviyor-muşum
sever-mişsin	seviyor-muşsun
sever-miş	seviyor-muş
sever-mişiz	seviyor-muşuz
sever-mişsiniz	seviyor-muşsunuz
sever-mişler (—lermiş)	seviyor-muşlar (—larmış)
Istikbâlin rivâyeti	Naklî mâzînin rivâyeti
sevecek-mişim	sevmiş-mişim
sevecek-mişsin	sevmiş-mişsin
sevecek-miş	sevmiş-miş
sevecek-mişiz	sevmiş-mişiz
sevecek-mişsiniz	sevmiş-mişsiniz
sevecek-mişler (—lermiş)	sevmiş-mişler (—lermiş)

Iltizâmînin rivâyeti	Vucûbînin rivâyeti
seve-ymişim seve-ymişsin sevey-miş seve-ymişiz seve-ymişsiniz seve-ymişler	sevmeli-yemişim sevmeli-yemişsin sevmeli-yemiş sevmeli-yemişiz sevmeli-yemişsiniz sevmeli-yemişler(—lermiş)
﴿ Temennînin rivâyeti	
sevse-yemişim sevse-yemişsin sevse-yemiş sevse-yemişiz sevse-yemişsiniz sevse-yemişler	فأمه . — التزامينك روايتى : seve-yimmiş... وتعينك روايتى : sevsem-miş... صورتلر ندهده تصريف اولونور :

شرطیہ صیغہ سی

شخصلہ	müzâriin şartı	
I	sever-sem	
II	sever-sen	
III	sever-se	
	sever-sek	
II	sever-seniz	
III	sever-seler (-lirse)	
	Hâlin şartı	Istikhbâlin şartı
	seviyor-sam	sevecek-sem
	seviyor-san	sevecek-sen
	seviyor-sa	sevecek-se
	seviyor-sak	sevecek-sek
	seviyor-saniz	sevecek-seniz
	seviyor-saler(-larsa)	sevecek-seler(-lirse)

شخصلر	şuhûdi mâzînin şartı
I	sevdi-ysem = sevdim-se
II	sevdi-yсен = sevdin-se
III	sevdi-yse = sevdi-yse
I	sevdi-ysek = sevdik-se
II	sevdi-yсенiz = sevdi-nizse
III	sevdi-yсeler = sevdi-lerse
Naklî mâzînin şartı	Vücûbinin şartı
sevmiş-sem	sevmeli-ysem
sevmiş-sen	sevmeli-yсен
sevmiş-se	sevmeli-yse
sevmiş-sek	sevmeli - ysek
sevmiş-seniz	sevmeli-yсенiz
sevmiş-seler(—lerse)	sevmeli-yсeler(—lerse)

تطبیقات ایچون قرائت پارچه‌لری

TATBİKAT İÇİN

KIRAET PARÇALARI

بو درس‌لرک تطبیقاتنده قوللانیماق اوزره آتیده کی ایکی پارچانک کتابه
علاوه‌سنی مناسب کوردک :

BÜYÜK GAZİ

NİN

GENÇLİĞE HITABI

Ey türk gençliği ! Birinci vazîfen türk istiklâlini, türk cumhûriyetini ile'ebet muhafaza ve müdâfaa etmek-tir .

Mevcûdiyetinin ve istikbâlinin yeghâne temeli bu -dur . Bu temel senin en kıymetli hazînen-dir. istikbalde dahi seni bu hazînenden mahrum etmek] isteyecek dâhili ve hârici bethâhların olacak-tır . Bir gün istiklal ve cumhûriyeti müdâfaa mecbûriyetine düşer-sen vâzîfeye atılmak için içinde bulunacağın vaz'iyetin imkhan ve şerâitini düşünmeyecek-sin ! Bu imkhan ve şerâit çok nâ müsâit bir mahiyette tezâhür edebilir . istikbal ve cumhûriyetine kast edecek düşmanlar bütün dünyâda emsâli görülmemiş bir gâlibiyetin mümessili olabilir-ler. Cebren ve hîle ile aziz vatanın bütün kal'a-ları zabt edilmiş, bütün tersânelerine girilmiş, bütün ordular dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfi'il işgal edilmiş olabilir .

Bütün bu şerâitten daha elîm ve daha vahîm olmak üzere memleketin dâhilinde ikhtidâra sâhip olanlar gaflet ve dalâlet ve hatta hyânet içinde bulunabilir-ler. Hatta bu ikhtidar sâhipleri şahsî menfaatlarını müstevlîlerin siyâsî emelleri-yle tévhît edebilir-ler. Millet fakr-ü zarûret içinde harâp ve bîtâp düşmüş olabilir.

Ey türk istikbâlinin evlâdı! işte bu ahval ve şerâit içinde dahi vazîfen türk istikbal ve cumhûriyetini kur-tarmak-tır! Muhtac olduğun kudret damarlarında-ki asîl kanda mevcut-tur !

KARA-DENİZ

Kara-deniz, Kara-deniz
Gelen dűşman deęil biz-iz!
Yarım asır bekledięin
Barbarosun hafîdi-yiz.

Onun sana selâmı var
Diyor ki dűşmanın ne cânı var
Koęsun onu sularından
Orada Tűrk sancaęı var

Selâm sana şanlı sancak
Şerefimiz sen-sin ancak
Senin sayende bu millet
Dűşmana neler yapacak.

Sel gibi kanlar akacak
O kanlar dűşmanı buęacak
Senin sâyende bu millet
Ŗlmeyecek, Yaşayacak!

يكي نورجكه آلفابه

مكتب طلبه سنك و هر كسك اَك قيصا بر زمانده او قويوب
يازمانسي تا مين ايده .

اَك صوك تربيه سيسته ملرينه مطابق بر مه تود تعقيب ايدهن
يكي تورجكه آلفابه جاذب و منتظم رسملري ده حاويدر .

ابراهيم نجمي بكك كرك او قوما يازما كتابنك ، كرك آلفابه سنك
انتشاري بر آز تاخر ايتشدر . بو تاخره ايسه دليل انجه نك بعض
تفرعاه متعلق صوك قرارينه انتظار ايله مك ضرورتى سائق اولمشدر .

يكي يازيمزله او قوما و يازمانك اَك دوغرو قاعده لريني
اكتوا ايدهن ابراهيم نجمي بكك ائرلري خطادن سالم برر ره بردر .

